Migrációs Körkép

2023.01.16. ‖ 3. szám

Tisztelt Olvasónk!

Megjelent Migrációs Körképünk legfrissebb száma, amely az európai és a nemzetközi migrációs trendekkel kapcsolatos híreket, aktuális eseményeket szemlézi.

EURÓPA

2022-ben 330 ezer illegális határátlépés történt az Európai Unió külső határainál – ez 64%-os emelkedés 2021-hez képest

2022-ben mintegy 330 000 illegális határátlépést észleltek az EU külső határainál. Ez 2016 óta a legmagasabb szám, továbbá 64%-os növekedést jelent 2021-hez képest. A 2020-as, világjárvány okozta csökkenés után ez volt a második év, amikor a jogszabályellenes belépések száma meredeken emelkedett. Az összes detektált határátlépés közel fele a nyugat-balkáni útvonalon történt. A szíriaiak, afgánok és tunéziaiak együttesen a 2022-es regisztrált jogellenes érkezések 47%-áért voltak felelősek. A nők az észlelések kevesebb mint egytizedét tették ki, míg a kiskorúak aránya enyhén csökkent mintegy 9%-ra. Ettől függetlenül 2022. február 24. és december 31. között közel 13 millió ukrán állampolgárságú belépőt számoltak össze az EU külső szárazföldi határain Ukrajna és Moldova felől – ezek az érkezők nem szerepelnek a lentebbi adatokban. Ugyanebben az időszakban 10 millió ukrán állampolgár kilépését jelentették ugyanezeken a határszakaszokon.

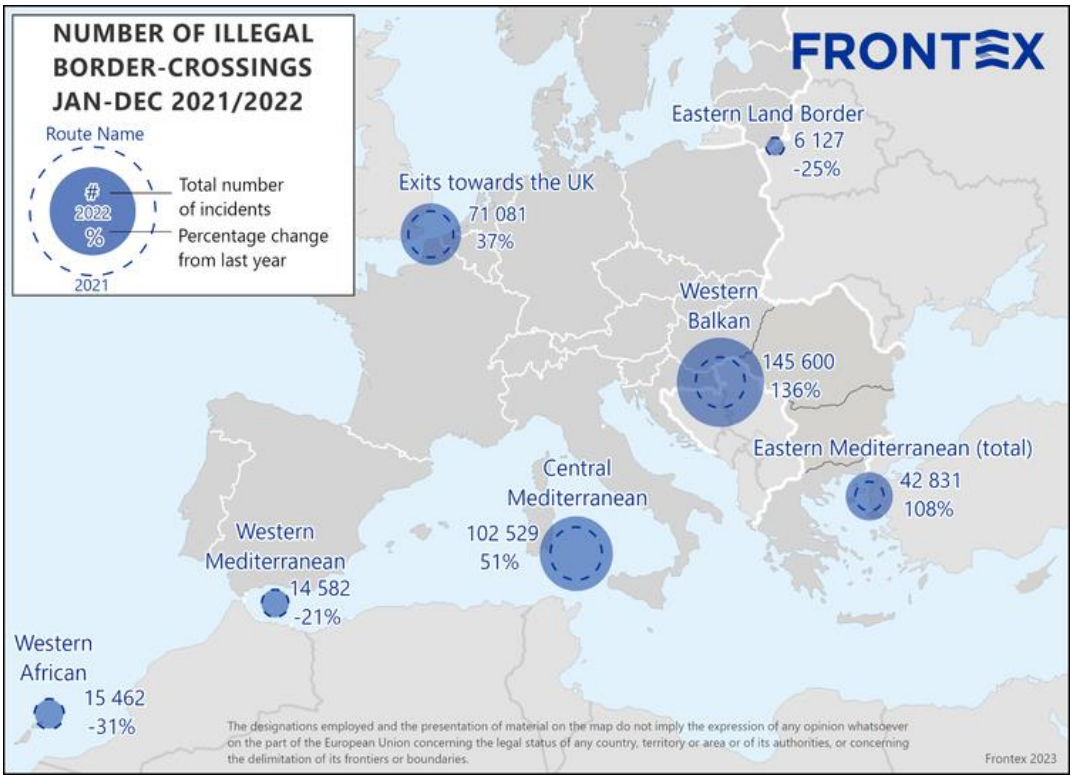

[Frontex]

A háború kezdete óta kilencmillió ukrán lépett Lengyelország területére

Meghaladta a kilencmilliót azoknak az ukrán állampolgároknak a száma, akik a háború kezdete óta átlépték a lengyel határt – közölte a lengyel határvédelem sajtóosztálya január 11-én. A sajtóosztály hozzátette, csak január 10-én 29 900 fő érkezett Ukrajnából Lengyelországba. 2022. február 24-e óta ugyanakkor mintegy 7,25 millió ukrán hagyta el Lengyelországot, így a regisztrált ukrán menekültek száma jelenleg körülbelül 1,5 millió fő az országban.

[Anadolu Agency]

Az Orvosok Határok Nélkül felszámolja projektjeit Litvániában és Lettországban

Tizennyolc hónapnyi tevékenység után az Orvosok Határok Nélkül (MSF) úgy döntött, hogy felszámolja litvániai és lettországi projektjeit. Az indoklás szerint az említett országokban tapasztolt körülmények és korlátozások megakadályozták a szervezetet abban, hogy elveiknek megfelelően gondoskodjanak a migránsokról. Az MSF 2021 szeptemberében indított projekteket Litvániában és Lettországban azzal a céllal, hogy orvosi és humanitárius segítséget nyújtson a Fehéroroszországból érkező migránsoknak és menedékkérőknek. „A határon folyó visszakényszerítések megtagadják a kiszolgáltatott emberektől, hogy nemzetközi védelmet kérjenek Litvániában... ez jelentősen korlátozza az MSF hozzáférését az alapvető egészségügyi és pszichoszociális ellátások nyújtásához" – fogalmazott Georgina Brown, az MSF projektkoordinátora Litvániában és Lettországban.

[Medecins Sans Frontieres]

Észtország új adatbázist hoz létre a migráció felügyeletének javítása érdekében

Közzétették az észt belügyminisztérium új rendelettervezetét, amely a Rend- és Határőrség igazgatása alatt hozna létre Migrációfelügyeleti Adatbázist (Migration Surveillance Database – MIGIS). A migráció növekvő volumene egyre nagyobb terhet ró az észtországi rendvédelmi szervekre. A Rend- és Határőrség mindeddig Excel-táblázatok segítségével követte nyomon a külföldiek mozgását – azaz nem rendelkeztek naprakész adatokkal arról, hogy az érkezők megfelelnek-e az észt jogszabályi előírásoknak.

[The Baltic Times]

A máltai miniszter szerint a migránsok fele biztonságos ázsiai országokból érkezett 2022-ben

Byron Camilleri máltai belügyminiszter szerint a 2022-ben Máltára irregulárisan érkezett migránsok több mint fele (51%) ázsiai országokból származott, azaz olyan helyekről jöttek, ahol nem zajlik háború. Elmondása szerint sokan Líbiába repültek, hogy aztán embercsempészek segítségével átjussanak Európába. Camilleri korábban azt is megjegyezte, hogy a Földközi-tengeren működő NGO-k mentőhajói vonzó tényezők a migránsok számára.

[Info Migrants]

Németország: Jelentősen emelkedett a menedékkérelmek száma 2022-ben

A német Szövetségi Migrációs és Menekültügyi Hivatal (BAMF) adatai szerint a beadott menedékkérelmek száma 2022-ben 28%-kal emelkedett a 2021-es adatokhoz képest. A 2022-ben beadott 244 132 menedékkérvény 2016 óta a legmagasabb értéknek számít, közülük 218 000 első alkalmas kérvényező volt.

[Info Migrants]

Ausztria: csökken az illegális határátlépések és a beadott menedékkérelmek száma

Az osztrák hatóságok közlése szerint december közepe óta csaknem 70%-kal csökkent az országba illegális belépők száma. A hatóságok szerint a nagyarányú csökkenés a Szerbia és több kibocsájtó ország (Burundi, Tunézia, India) között korábban érvényben lévő vízummentességi egyezmények felmondásának köszönhető.

[Info Migrants]

2022-ben 1 300 embercsempészt fogtak el a görög-török határon

Takis Theodorikakos polgári védelemért felelős miniszter adatai szerint a görög határőrség 1 300 csempészt fogott el, valamint 256 000 irreguláris migráns határátlépését akadályozta meg a görög-török határszakaszon. A miniszter hangsúlyozta a határvonalat jelentő Evros folyó teljes hosszában megépülő határkerítés fontosságát, melynek első 35 kilométere hamarosan elkészül.

[Info Migrants]

AFRIKA

Az afrikai migránsok többségének a kontinens nagy gazdasági központjai és nem Európa a célpontja

Friss összefoglalót publikált honlapján az Africa Center for Strategic Studies kutatóintézet, amelyben a 2023-ban várható migrációs trendeket elemezte. Az afrikai kontinensen zajló migrációs folyamatok intenzitása az elmúlt két évtizedben folyamatosan erősödött. Jelenleg több, mint 40 millió afrikai él szülőhazáján kívül – 2010-hez képest ez 30%-os növekedést jelent. A 40 millió főből 21 millió afrikai élt másik afrikai országban, továbbá 19,5 millió egy másik kontinensen 2020-ban. Az afrikaiak a globális migránspopuláció mindössze 14%-át teszik ki, ezzel szemben az ázsiaiak és az európaiak aránya 41%, illetve 24%. Dél-Afrika, Elefántcsontpart és Nigéria a kontinens első öt célországa között van, ami azt mutatja, hogy ezek az országok az adott szubrégió vonzó gazdasági központjainak számítanak. Az összefoglaló azt is megállapítja, hogy az éghajlatváltozás következtében folyamatosan emelkedő globális hőmérséklet miatt Afrika egyes régiói fokozatosan lakhatatlanná válnak (többek között a vízhiány, az elviselhetetlen hőhullámok és a gyorsabban terjedő és növekvő számú fertőző betegségek miatt), ami serkentőleg hat a migrációra. Az alábbi ábráról az olvasható le, hogy 1990 és 2020 között hogyan alakult a kontinensen belüli migránsok (zöld szín), a földrészt elhagyók (kék szín) és az Afrikába érkezők (narancssárga szín) száma.

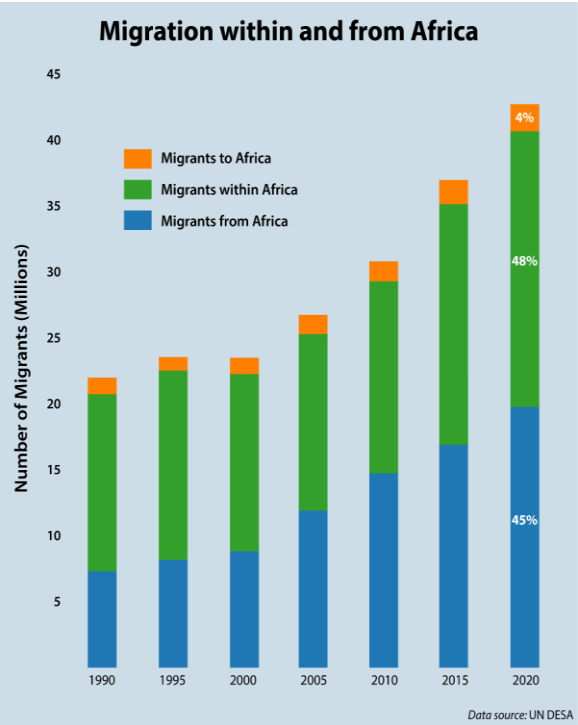

[Africa Center for Strategic Studies]

Németország és Franciaország külügyminiszterei Etiópiába látogattak

Annalena Baerbock német külügyminiszter és Catherine Colonna francia külügyminiszter kétnapos látogatást tett Etiópiában január 12-13. között, hogy támogatásukat fejezzék ki a tigráji – törékeny békét eredményező – megállapodás kapcsán, illetve, hogy megvizsgálják, hogyan tudnának segíteni az élelmiszerhiány leküzdésében. A hivatalos találkozókon kívül a Világélelmezési Program (WFP) egyik elosztóközpontját is felkeresték, ahol az Ukrajna által Etiópiának és Szomáliának adományozott 50 000 tonna búzát tárolták. „Figyelemre méltó, hogy a támadás alatt álló Ukrajna ezt a gabonát Etiópiának adományozza, Németország és Franciaország pedig támogatja az ukrán gabonaadomány célba érését azáltal, hogy megszervezi és finanszírozza az ide történő szállítást" – fogalmazott Baerbock. Egy diplomáciai forrás a látogatás kapcsán azt is mondta, hogy a miniszterek az Európai Unió üzenetét vitték magukkal, miszerint az EU kész újra kapcsolatba lépni Etiópiával, amennyiben tiszteletben tartják a tűzszünetet, és létrehoznak egy átmeneti igazságszolgáltatási mechanizmust. Afrika szarva – és különösen Etiópia – az EU prioritásai közé tartozik, mivel Peking egyre intenzívebben igyekszik növelni befolyását a régióban – ezt Kína új külügyminiszterének, Csin Gangnak a január 10-i, Addisz-Abebában tett látogatása is mutatja. Etiópiában napjainkban mintegy 22 millió ember éhezik, továbbá körülbelül 2 millió embernek kellett elhagynia lakóhelyét, végezetül pedig több millióan szorulnak humanitárius segítségre.

[DW és France24]

Újabb táborokat kellett újranyitni a kenyai Dadaabban

A 2011-ben még félmillió embernek otthont adó táborkomplexumban 2022 elején nagyjából 230 000 ember, döntő többségében szomáli állampolgár tartózkodott. Az aszály és a fegyveres konfliktus hatására azonban az elmúlt tíz hónapban legalább 80 000 új menekült érkezett a térségbe, akik számára újra meg kellett nyitni az infrastruktúra egy részét. A szakértők további több tízezer menekült érkezését várják.

[Hiiraan.com]

Tizennégy mali katona vesztette életét egy támadásban

A kormányerők konvoját improvizált robbanóeszközzel érte merénylet az ország középső részén. Az elmúlt hónapokban tovább növekedett a szélsőséges iszlamisták támadásainak a száma, és egyre többen menekülnek a fővárosba és Mali déli területeire.

[Voanews]

Paul Kagame ruandai elnök a kongói menekültek deportálásával fenyeget

Az államfő arra válaszul fenyegette meg a nemzetközi közösséget, hogy egyre többen kritizálják országa szerepét a Kongói Demokratikus Köztársaságban folyó konfliktusban. A vádak szerint Kigali az M23, jórészt tuszi harcosokból álló felkelőcsoportot támogatja, amely aláássa Kelet-Kongó stabilitását. A harcok elől több tízezer ember menekült Ruandába.

[Voanews]

Megkezdődött a felkelők lefegyverzése Etiópiában

A tigráji felkelők a 2022. november 2-án kötött tűzszüneti megállapodás folytatásaként megkezdték nehézfegyvereik átadását a kormányerőknek. Mindez erősíti a reményt arra, hogy valóban tartós megoldást sikerült találni a kétéves konfliktusra. A polgárháborúban több százezer ember vesztette életét és négymillióan váltak belső menekültté.

[Voanews]

KÖZEL-KELET ÉS ÉSZAK-AFRIKA

A marokkói hatóságok 270 irreguláris migránst mentettek ki a tengerből 2022. december 24. és 2023. január 4. között

A marokkói hatóságok 270 irreguláris migránst mentettek ki a tengerből 2022. december 24. és 2023. január 4. között. A kimentettek a Szubszaharai Afrikából, valamint Jemenből és Szíriából érkeztek. Marokkóra a sok hajótörés ellenére is egyre nagyobb migrációs nyomás nehezedik.

[Akhbarelyom]

NEMZETKÖZI SZERVEZETEK

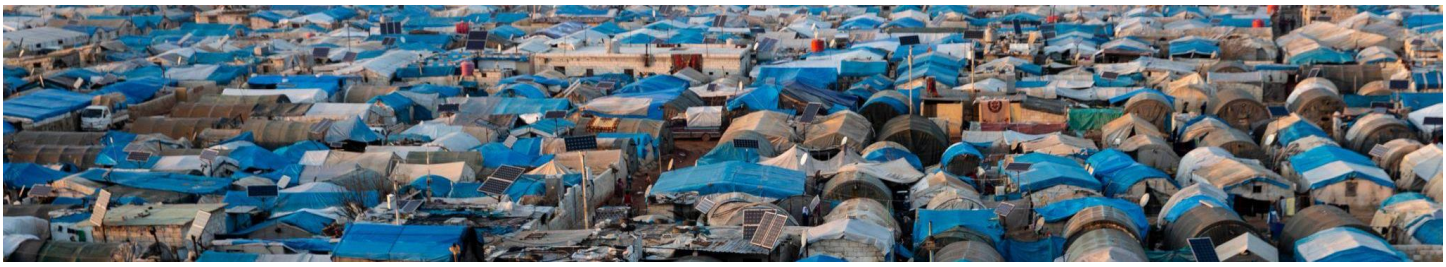

UNHCR: az ukrán menekültekhez hasonlóan kellene kezelni az EU határaihoz érkező afrikai vagy közel-keleti migránsokat is

Az ENSZ Menekültügyi Főbiztossága (UNHCR) arra szólította fel Svédországot és Spanyolországot, hogy az EU Tanácsának 2023-as elnökségét használják fel annak biztosítására, hogy az EU – az ukrán menekültek millióinak befogadásában szerzett tapasztalataira építve – védje meg a távolabbról érkezőket is. „Az uniós országok által az ukrajnai menekültek iránt tanúsított humanitárius szellem és szolidaritás egyértelműen bizonyítja, hogy Európa képes szervezett és hatékony módon befogadni és megvédeni az erőszak miatt lakóhelyüket elhagyni kényszerült embereket" – mondta el a szervezet egyik képviselője. Tavaly az EU országai több mint 4 millió, az orosz agresszió elől menekülő személyt fogadtak be. Az Afrikából és a Közel-Keletről érkező menekültekkel és migránsokkal szemben a blokk déli és balkáni határainak rendőri ellenőrzése azonban továbbra is ellentmondásos. Másik probléma, hogy az afrikai, karibi és csendes-óceáni országokkal kötött Cotonou Megállapodást státuszát az EU migrációs politikával kapcsolatos belső nézeteltérései is megkérdőjelezik: Magyarország elutasítja az új szerződés ratifikálását, és azzal vádolja az Európai Bizottságot, hogy a migráció legalizálására, az illegális migráció elleni küzdelem aláásására és a genderideológia terjesztésére törekszik – fogalmazott az Euractive cikk szerzője.

[Euractive]

AMERIKA

Texas szállítókonténerekből épít ideiglenes határfalat El Paso térségében

Greg Abbot texasi kormányzó utasítására az állami hatóságok szállítókonténerekből kezdtek ideiglenes határzárat építeni El Paso térségében azokon a szakaszokon, ahol nem készült el a Donald Trump volt elnökhöz köthető határfal. Texas nem az első állam, amely szállítókonténerekből épít határzárat. Arizónát például Joe Biden amerikai elnök kormánya nemrég beperelte arra hivatkozva, hogy az állam a konténerfalat engedély nélkül építette szövetségi földre. Doug Ducey arizonai kormányzó december 21-én peren kívüli egyezséget kötött a Biden kormányzattal, amelyben ígéretet tett a konténerfal bizonyos szakaszainak elbontására. Texas azonban jó eséllyel elkerülhet egy hasonló pert az állam egyedi történelme miatt. A Texasi Köztársaságnak az USA-hoz való csatlakozásakor (1845) ugyanis kikötötték, hogy a köztulajdonban lévő földek nem kerülnek szövetségi kézbe. Ennek következményeként viszont Texas nem szövetségi területre – engedély nélkül – építi a konténerfalat, hanem saját állami földre.

[CIS]

Az engedély nélkül dolgozók munkahelyi kizsákmányolását veszi célba az amerikai Belbiztonsági Minisztérium új programja

Az amerikai Belbiztonsági Minisztérium (DHS) olyan új programot hirdetett meg, amelynek célja az engedély nélkül dolgozó illegális bevándorlók kizsákmányolásának visszaszorítása. A DHS közleménye szerint az Egyesült Államokban a munkavállalói engedély nélkül dolgozókat a munkáltatók sokszor embertelen körülmények között dolgoztatják. Az engedély nélkül dolgozók pedig a kitoloncolástól tartva félnek a hatóságoknak jelenteni a visszaéléseket. A DHS által bejelentett program keretében határozatlan időre felfüggeszthetik (deferred action) a kitoloncolási eljárást azzal az engedély nélküli munkavállalóval szemben, aki a munkáltatói visszaélések felszámolásában segíti a hatóságokat.

[DHS]

ÁZSIA

Egyszerűbbé tette a külföldiek munkavállalási engedélyét Hegyi-Karabahban Azerbajdzsán

Két évre meghosszabbítják az Azerbajdzsán által megszerzett hegyi-karabahi területeken dolgozó külföldi állampolgárok munkavállalási engedélyét, a kérelmek elbírálási ideje pedig mindössze öt munkanap lesz.

[Azernews]

A külföldiek tíz évre szóló befektetési vízumot vásárolhatnak Kirgizisztánban

A kirgiz parlament elfogadta azt a törvényt, amely szerint azok a külföldi állampolgárok, akik legalább 230 ezer amerikai dollárt fektetnek be az ország gazdaságába, tíz éves vízumot kapnak. A vízumprogram elsősorban azokat az orosz állampolgárokat célozza meg, akik az ukrajnai konfliktus miatt hazájuk elhagyása mellett döntenek.

[Silk Road Briefing]